

men med et bind, der påregnes at foreligge til sommer – bl. a. afløse Winding Pedersens indholdsrige bog „Omkostninger og prispolitik“, der gennem en lang periode har været hovedværket ved denne undervisning.

Bogen består af 9 kapitler, der væsentligst behandler omkostninger og afsætningsforhold. Mens Winding Pedersens bog indledes med en beskrivelse af omkostningerne, har man i dette værk i de tre første kapitler behandlet driftsøkonomiens opgave, virksomhedernes målsætning og de tekniske forudsætninger for produktionen.

Kapitlet om omkostninger giver en klar og koncentreret fremstilling af omkostningsbegreberne og omkostningsforløbet i den sædvanlige terminologi, idet dog Winding Pedersens specialomkostninger her er betegnet særømkostninger. Man har bibeholdt de to omkostningsdefinitioner fra „Omkostninger og prispolitik“: Offerdefinitionen og den i de fleste lærebøger anvendte omkostningsdefinition, her kaldet forbrugsdefinitionen. Anvendelsen af to forskellige omkostningsbegreber synes ikke at være påkrævet, for at de driftsøkonomiske problemer kan beskrives, og ud fra et pædagogisk synspunkt forekommer bibeholdelsen af to omkostningsbegreber at være af tvivlsom værdi.

Bogens sidste fem kapitler omhandler afsætningsøkonomiske forhold og giver en grundig og god behandling af emnet; måske har dog elasticitetsproblemet fået en mere matematisk præget fremstilling, end erhvervslivets unge normalt kan goutere.

Driftsøkonomi I er en bog, som forfatterne har gjort noget ud af, og den vil da også uden tvivl vise sig at være fortrinlig både som lærebog og som inspiration for den praktiske erhvervsmand, universiteternes økonomistuderende vil sikkert også kunne have væsentligt udbytte af denne overskuelige og systematiske fremstilling af driftsøkonomiske problemer.

De mange eksempler på teoriens anvendelse vil bidrage til at vække de studerendes interesse for stoffet. I en tid, hvor der på mange fronter arbejdes på at effektivisere dansk erhvervsliv, skal man ikke undervurdere betydningen af en god lærebog i erhvervsøkonomi.

Aage Madsen.

Lagbok för affärslivet. Redigeret af Curt Olsson og Göran Portin. Udgivet af Rättsvetenskapliga Institutionen vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors. 1959. 397 sider.

Den foreliggende samling af erhvervsretlige love for Finland har stor lighed med den samling af love, som er udgivet af Handelshøjskolen i København under redaktion af professor Kobbenaegel. Inddelingen er ordnet systematisk efter emne og ikke som i den danske lovsamling alfabetisk efter lovens navn i almindelig sprogbrug. Når som her begge samlinger har sagregistre, er det vist uden forskel, hvilket system man vælger.

I lovsamlingen er ikke optaget skatteretlige love. Dette begrundes med, at Finlands Juristforbund arbejder med at udgive en fuldstændig samling af skattelovene på svensk, men det vil nok være et savn for mange forretningsfolk. Erhvervsøkonomiske dispositioner sker vist i Finland som her meget ofte med skattelovene i hænderne. Skulle man i en kommende udgave af den danske samling medtage skattelovene in extenso, ville den blive et digert værk. Det bør dog overvejes, om ikke de mere centrale bestemmelser bør medtages. Ved et kyndigt udvalg af disse kunne man hjælpe mange forretningsfolk mere end ved at trykke dem alle.

Den finske rigsdag har ikke vedtaget den skandinaviske købelov, men i lovsamlingen finder man dog den svenske købelov. Dette begrundes med, at de principper, som er nedfældet i denne, lægges til grund af finske domstole. Dette er et interessant bevis for retssammenligningens

men med et bind, der påregnes at foreligge til sommer – bl. a. afløse Winding Pedersens indholdsrige bog „Omkostninger og prispolitik“, der gennem en lang periode har været hovedværket ved denne undervisning.

Bogen består af 9 kapitler, der væsentligst behandler omkostninger og afsætningsforhold. Mens Winding Pedersens bog indledes med en beskrivelse af omkostningerne, har man i dette værk i de tre første kapitler behandlet driftsøkonomiens opgave, virksomhedernes målsætning og de tekniske forudsætninger for produktionen.

Kapitlet om omkostninger giver en klar og koncentreret fremstilling af omkostningsbegreberne og omkostningsforløbet i den sædvanlige terminologi, idet dog Winding Pedersens specialomkostninger her er betegnet særømkostninger. Man har bibeholdt de to omkostningsdefinitioner fra „Omkostninger og prispolitik“: Offerdefinitionen og den i de fleste lærebøger anvendte omkostningsdefinition, her kaldet forbrugsdefinitionen. Anvendelsen af to forskellige omkostningsbegreber synes ikke at være påkrævet, for at de driftsøkonomiske problemer kan beskrives, og ud fra et pædagogisk synspunkt forekommer bibeholdelsen af to omkostningsbegreber at være af tvivlsom værdi.

Bogens sidste fem kapitler omhandler afsætningsøkonomiske forhold og giver en grundig og god behandling af emnet; måske har dog elasticitetsproblemet fået en mere matematisk præget fremstilling, end erhvervslivets unge normalt kan goutere.

Driftsøkonomi I er en bog, som forfatterne har gjort noget ud af, og den vil da også uden tvivl vise sig at være fortrinlig både som lærebog og som inspiration for den praktiske erhvervsmand, universiteternes økonomistuderende vil sikkert også kunne have væsentligt udbytte af denne overskuelige og systematiske fremstilling af driftsøkonomiske problemer.

De mange eksempler på teoriens anvendelse vil bidrage til at vække de studerendes interesse for stoffet. I en tid, hvor der på mange fronter arbejdes på at effektivisere dansk erhvervsliv, skal man ikke undervurdere betydningen af en god lærebog i erhvervsøkonomi.

Aage Madsen.

Lagbok för affärslivet. Redigeret af Curt Olsson og Göran Portin. Udgivet af Rättsvetenskapliga Institutionen vid Svenska Handelshögskolan i Helsingfors. 1959. 397 sider.

Den foreliggende samling af erhvervsretlige love for Finland har stor lighed med den samling af love, som er udgivet af Handelshøjskolen i København under redaktion af professor Kobbenaegel. Inddelingen er ordnet systematisk efter emne og ikke som i den danske lovsamling alfabetisk efter lovens navn i almindelig sprogbrug. Når som her begge samlinger har sagregistre, er det vist uden forskel, hvilket system man vælger.

I lovsamlingen er ikke optaget skatteretlige love. Dette begrundes med, at Finlands Juristforbund arbejder med at udgive en fuldstændig samling af skattelovene på svensk, men det vil nok være et savn for mange forretningsfolk. Erhvervsøkonomiske dispositioner sker vist i Finland som her meget ofte med skattelovene i hænderne. Skulle man i en kommende udgave af den danske samling medtage skattelovene in extenso, ville den blive et digert værk. Det bør dog overvejes, om ikke de mere centrale bestemmelser bør medtages. Ved et kyndigt udvalg af disse kunne man hjælpe mange forretningsfolk mere end ved at trykke dem alle.

Den finske rigsdag har ikke vedtaget den skandinaviske købelov, men i lovsamlingen finder man dog den svenske købelov. Dette begrundes med, at de principper, som er nedfældet i denne, lægges til grund af finske domstole. Dette er et interessant bevis for retssammenligningens

betydning. Et forbilledligt lovgivningsarbejde som de skandinaviske købelove har blot ved sin overbevisende kraft kunnet blive „lov“ i Finland.

Ole Lando.

Knud Ehlers og Arne Blom: Kommentar til lejeloven. 541 sider, Nyt Nordisk Forlag.

Bogen indeholder fyldige og præcise kommentarer til den nye lejelov af 27/12 1958. Med sit instruktive sagregister er den en ideel håndbog for alle, der har med lejelovsproblemer at gøre.

Axel Jacobsen.

La Cour og Wass: Skattelovene. Gyldendal 1959. 509 sider.

Ovennævnte lovsamling, der medtager alle direkte skatter, adskilte sig ved fremkomsten fra V. Spang-Thomasens tilsvarende ved at være fyldigere og et halvt år mere aktuel, hvad der som bekendt spiller en beklagelig stor rolle. På den anden side har Spang-Thomsen gjort mere ud af notestoffet. Såvel i undervisningen som i det praktiske arbejde savner den danske skattehåndbogslitteratur imidlertid fortsat en ajourført og gennemsystematiseret skattelovskommentar. Med det nuværende lovgivningstempo forstår man eventuelle forfatteres tilbageholdenhed over for et sådant kæmpearbejde.

Som nødhjælp eller foreløbig vejleder er „Skattelovene“ en særdeles nyttig bog dels på grund af de ganske vist sparsomme noter med henvisninger fra lovsted til lovsted dels og navnlig på grund af indholdsfortegnelsen og det fyldige sagsregister. At lovsamlingen allerede nu på visse mindre væsentlige punkter er forældet, kan vel næppe undre.

Eggert Møller.

F. V. Meyer: United Kingdom Trade with Europe, Bowes & Bowes, London 1957. 197 sider, pris 21 shillings. Dr. Meyer, der er lektor i økonomi ved

universitetet i Exeter, undersøger i denne bog U.K.'s rolle i efterkrigsårenes „network of world trade“.

Medens England i omtrent hundrede år har haft et betalingsunderskud over for kontinentet, er dette som bekendt ikke tilfældet længere. I sin glimrende oversigt over denne udvikling konstaterer dr. Meyer, at Englands stilling blev ændret allerede i 1920'erne, da indtægterne fra de oversøiske investeringer ikke længere kunne dække betalingsunderskuddet. Når dette ikke gav anledning til alvorlige problemer i 30'erne, skyldes det, at udlandet samtidig havde et stærkt voksende behov for valutaeserver – dengang holdt i form af Sterling i London. Medens U.K.'s betalingsbalancunderskud i årene 1932–38 således beløb sig til £ 180 mill., blev Sterlingreserverne samtidig forøget med £ 187 mill.

Efter krigen er det U.S.A., der udfører rollen som det ledende land i verdensøkonomien. Denne rolle indebærer, argumenterer dr. Meyer, at U.S.A. bør have et handelsoverskud over for de råvareproducerende lande og et mindre underskud over for de europæiske industrilande. Kun på denne måde kan Europa få valuta nok til at købe den del af råvarelandenes produktion, der ligger ud over, hvad U.S.A. har behov for at aftage.

Selv om hele denne diskussion – der er bogens hovedemne – jo ikke er helt ukendt, er det godt at se den konsekvent gennemført på 50 letlæste sider. En alvorlig mangel er det dog, at forfatteren ikke inddrager de komparative omkostninger i den europæiske og den amerikanske industri i sin analyse.

To trediedele af bogen er anvendt til en gennemgang af fordelingen af U.K.'s udenrigshandel mellem landegrupper før og efter den anden verdenskrig. Både for eksportens og importens vedkommende har OEEC-landene haft en uændret andel (23–24 pct.), men dog således, at Skandinavien har haft en stigende og „de